

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 8P/29/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4424200743
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Linda Száraz
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2024:4424200743.2

Uznesenie

Okresný súd Nové Zámky, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matka A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. XX, t.č. bytom E. F. G., H. I., J., E. XX/X, J. a otec J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. XX, K. L. M. F., L. G. XX, o návrhu navrhovateľa: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. XX, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

II. Súd dočasne z v e r u j e maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľovi: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. XXX/XX.

III. Navrhovateľ: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. XXX/XX je p o v i n ň ý zastupovať maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX v bežných veciach pred štátnymi orgánmi a zdravotníckymi zariadeniami.

IV. Toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a určenia výživného, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 8P/29/2024.

V. Súd spája vec vedenú na tunajšom súde pod sp.zn. 8P/36/2024 na spoločné konanie s vecou vedenou na tunajšom súde pod sp.zn. 8P/29/2024 s tým, že spoločná vec bude vedená pod sp.zn. 8P/29/2024.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - otec maloletej sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.02.2024 domáha zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti svojho syna C. B., nar. XX.XX.XXXX. Vec je vedená pod sp.zn. 8P/29/2024.

2. Navrhovateľ - C. B., nar. XX.XX.XXXX sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.06.2024 domáha vo veci samej zverenia maloletej do svojej starostlivosti a zároveň sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne zverí maloletú do jeho osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá je jeho sestra a pochádza z manželstva ich rodičov. Matka maloletej bola opakovane hospitalizovaná na psychiatrii, nie však dlho, pretože zakaždým podpísala reverz. Naposledy bola doma v decembri 2023, keď prevzala sociálne dávky a opäť odišla do N. k babke. Matka bola bol vplyvom alkoholu a neustále robila scény, preto sa s otcom rozhodli, že jej musia pomôcť prostredníctvom odborníka, ale ona s tým nesúhlasila, vyskočila z okna a utiekla. Telefón vypínala, nevedeli sa s ňou skontaktovať a bolo po nej vyhlásené celoštátne pátranie. Po troch týždňoch sa im ozvala s tým, že je v poriadku, aby ju nehládali. Otec v januári 2024 nastúpil do ÚVTOS Nitra, následne ho previezli do Želiezoviec. Matka sa po týždni po tom, ako otec nastúpil vo ÚVTOS, vrátila domov. Začala však rozbíjať nábytok a on opäť volal políciu a RZP, matka však odmietla odísť do nemocnice.

Maloletá A. má z konania matky strach a nechce byť s ňou. Počas tohto obdobia sa maloletá stravovala u neho aj ostatných bratov, lebo matka jej nevarila, nenakúpila potraviny. Všetko zabezpečoval on. Maloletá má záujem pokračovať v štúdiu na strednej škole, matka jej však odmietla podpísať žiadosť, čím maloletej ničí budúcnosť. Otec aj maloletá s podaným návrhom súhlasia. Matka však každému robí prieky, preto sa domnieva, že s návrhom súhlasiť nebude. Vec je vedená pod sp.zn. 8P/36/2024.

3. Z písomného vyjadrenia matky doručeného dňa 18.03.2024 vyplynulo, že matka s podaným návrhom na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasí a navrhuje ho zamietnuť. Uviedla, že navrhovateľ - C. B. súdu podsúva nepravdivé a hrubo skreslené skutočnosti. Dňa XX.XX.XXXX bola prijatá do E. F. G., ktorý prevádzkuje H. I., J., I. I. L. J.. Dôvodom jej umiestnenia v tomto zariadení bolo dlhodobé domáce násilie zo strany manžela, ktorý sa voči nej dopúšťal násilia, psychicky ju ničil a vyhlasoval o nej, že ju treba zbaviť svojprávosti a za tým účelom opakovane a bezdôvodne volal do ich domu sanitku. Ona sa lieči na depresie u psychiatra MUDr. Tomáša Szépa, ale nikdy nechcela spáchať samovraždu. Manžel proti nej huckal synov, ktorý si ju prestali vážiť, najskôr slovne, potom aj fyzicky. Aj teraz im volá z výkonu trestu a pôsobí na nich tak, aby boli voči nej neúctiví a násilní. Situácia doma sa tak vyhrotila, že bola nútená odísť z domu k svojmu bratovi do N., odkiaľ kontaktovala centrum a žiadala o pomoc. V zariadení mala možnosť ubytovať sa spolu aj s dcérou, ale ona to odmietla. Situácia doma nevlýva dobre ani na maloletú, syn C. ju vedie k záhaľčivému spôsobu života. Sám má veľa exekúcií, pretože je gambler. Tiež nie je pravda, že sa o deti a rodinu nestarala, ani to, že odmietla podpísať súhlas. Súhlas so školou podpísala v ZŠ dňa 11.03.2024. Počas pobytu v zariadení si našla prácu, snaží sa postaviť na vlastné nohy, aby sa mohla riadne postarať o maloletú.

4. Zo záveru správy z konziliárneho vyšetrenia Psychiatrického oddelenia Nemocnice s poliklinikou Nové Zámky zo dňa 14.12.2023 mal súd preukázané, že matka je emočne nestabilná osobnosť, impulzívny typ. Z anamnézy vyplýva škodlivé užívanie alkoholu.

5. Zo správy H. I., J. zo dňa 11.03.2024 vyplýva, že klientka- matka bola v ich zariadení umiestnená z dôvodu dlhodobého domáceho násilia zo strany manžela a jej dospelých synov. Klientka počas právneho poradenstva opakovane opisovala násilné situácie, ktoré na ňu mali pôsobiť tak, že začala mať depresie a vo zvýšenej miere požívala alkohol, liečila sa na psychiatrii. Klientku obzvlášť zraňuje, že synovia prebrali otcov životný štýl a začali jej ubližovať. Navyše, zle vplyvajú aj na maloletú A., ktorá odmietla odísť s matkou do zariadenia. Ohľadom násilného správania manžela podala aj trestné oznámenie na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, OKP Nové Zámky. Klientka si uvedomuje svoje slabiny, ale má snahu ich postupne meniť. Preto na sebe intenzívne pracuje, chce zmeniť spôsob svojho života, chcela by sa zaradiť do života a nájsť si zamestnanie. Jej prioritou je dieťa a zamestnanie. Od príchodu do zariadenia sa vyhýba požívaniu návykových látok a liekov. So zamestnancami zariadenia spolupracuje, dobre sa aklimatizovala, ale je potrebné s ňou spolupracovať, najmä ju sledovať, usmerňovať a pomáhať. V zariadení má vytvorené podmienky na kompletný život. Vzhľadom na to, že od jej prijatia do zariadenia uplynul krátky čas, nie je možné klientku kompletne zhodnotiť.

6. Zo správy zo šetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 18.03.2024 vyplýva, že dňa 05.03.2024 sa na orgán Sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dostavil pán B. C., nar. XX.XX.XXXX spolu s maloletou sestrou A. B., nar. XX.XX.XXXX. Pán B. uviedol, že zabezpečuje sestre osobnú starostlivosť, nakoľko otec dieťaťa je od januára 2024 v ÚVTOS Želiezovce a matkin zdravotný stav po psychickej stránke sa veľmi zhoršil. Od októbra 2023 on zabezpečuje sestru po finančnej stránke, nakoľko ani jeden z rodičov sa o sestru nestaral a boli bez finančných prostriedkov. Sestra sa stravovala u neho a tety O., nakoľko ju matka posielala, aby sa išla najesť k bratom. Podľa jeho vyjadrenia matka odmieta sestre podpísať žiadosť na strednú školu, ktorú je potrebné odovzdať do 15.03.2024. A. chce pokračovať v štúdiu. Otec z ÚVTOS nevie nič vyriešiť, nakoľko nemá prístup k elektronickým systémom. Maloletá A. sa počas pohovoru vyjadrila, že navštevuje X.ročník P. L. C.. Učí sa priemerne. Rada by sa dostala na I. Q. R. O. G. R., odbor C. S. alebo H.. Vyjadrila sa, že má z matky strach, pretože keď bola doma matka spávala s vidličkou pod vankúšom a rozbíjala nábytok. Naposledy sa jej i bratovi C. vyhrážala, že pôjdu spolu do hrobu. A. vôbec nechce ísť k matke. Nechce odísť z rodného domu a z C., kde má celú svoju rodinu a kamarátov. Radšej by išla potom do detského domova. Maloletá A. sa vyjadrila, že v prípade choroby už k detskému lekárovi chodí sama. Matka so školou nespupracuje a odmieta jej podpísať žiadosť na strednú školu. Stále sa nejako vyhovára len aby jej žiadosť nepodpísala. Dňa 05.03.2024 sa s orgánom Sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately telefonicky skontaktovala matka maloletého dieťaťa, pani B. A. a uviedla, že od 04.03.2024 sa

nachádza v E. F. G. H. I. L. J.. Vyjadrila sa, že bude prispievať dcére A. šekom na výživu. Matka uviedla, že sa do domu, kde bývala k rodine nemôže vrátiť, lebo sa jej všetci vyhrážajú a napádajú ju. Maloletá A. s ňou odmieta odísť, matka jej rozhodnutie rešpektuje a nebude ju nútiť. Matka dieťaťa sa vyjadrila, že pôjde za riaditeľkou základnej školy aby vyriešila prihlášku dcéry na strednú školu. Kolízny opatrovník dňa 11.03.2024 navštívil otca maloletého dieťaťa v ÚVTOS Želiezovce. Otec sa vyjadril, že je pravdou ako sa vyjadrili obe jeho deti C. a maloletá A.. Vyjadril sa, že súhlasí s tým aby bola jeho dcéra A. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti synovi C., ktorý jej zabezpečuje osobnú starostlivosť. Podľa jeho vyjadrenia manželka má psychické problémy a potrebuje odbornú pomoc, ktorú odmieta. Zo správy Základnej školy s materskou školou Q. H. v C. zo dňa 15.03.2024 vyplýva, že maloletá A. B. je žiačkou X.ročníka. Jej dochádzka do školy je nepravidelná. Vefa vymeškáva, príčinou sú väčšinou zdravotné dôvody. Absencia je vždy načas doložená ospravedlnenou. O vyučovacie výsledky žiačky dochádzku a správanie sa aktívne zaujíma jej matka, ktorá telefonicky aj osobne komunikuje s triednou učiteľkou i s vedením školy. Žiačka je najmladším dieťaťom v rodine, má už dospelých súrodencov, ktorí sa o ňu zaujímajú.

7. Podľa § 324 odsek 1 Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 odsek 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 odsek 2 Civilného sporového poriadku, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

10. Podľa § 329 odsek 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 odsek 1 Civilného sporového poriadku, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

12. Podľa § 331 odsek 1 Civilného sporového poriadku, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

13. Podľa § 360 odsek 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

14. Podľa § 360 odsek 2 Civilného mimosporového poriadku, ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

15. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím. Z neodkladného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť dodržaný vždy formálny postup stanovený pre konečné rozhodnutie. Definitívna ochrana ohrozených alebo porušených subjektívnych práv a právom chránených záujmov, je poskytnutá v konaní až právoplatným rozhodnutím vo veci samej, ktorým sa spravidla konanie končí. V určitých prípadoch je však nevyhnutné poskytnúť týmto právam, resp. právom chráneným záujmom ochranu pred začatím samotného konania alebo počas rozhodovania o veci. Z uvedeného vyplýva, že účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych pomerov účastníkov.

17. Vzhľadom na to, že v citovanom ustanovení § 325 odsek 2 Civilného sporového poriadku je použité slovo „najmä“, je zrejmé, že výrok neodkladného opatrenia môže, ale nemusí úplne zodpovedať zákonnému textu. Preto súd pri poskytovaní ochrany neodkladným opatrením musí vychádzať zo základného účelu, ktorý má neodkladné opatrenie sledovať s ohľadom na znenie § 324 odsek 1 Civilného sporového poriadku.

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je v záujme a prospech maloletej, aby bola neodkladným opatrením dočasne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti J. B., ktorý má vytvorené vhodné podmienky pre jej zdravý psychický a fyzický vývoj a o maloletú sa doteraz všestranne stará. Matka síce verbalizuje záujem o zabezpečovanie starostlivosti maloletej, nateraz však nepreukázala, či by starostlivosť o dieťa zabezpečovala v jej najlepšom záujme, najmä keď z obsahu spisu vyplynulo, že nebola súčinná ani pri podaní prihlášky maloletej na strednú školu. Aj bytové pomery matky sú len dočasné, nakoľko býva v E. F. G., kde sa maloletá odmieta nasťahovať a čo by pre ňu znamenalo aj nevyhnutnosť zmeny školy. Maloletá žije v jej dôvernom a známom rodinnom prostredí a tiež navštevuje školu, na ktorú je už zvyknutá a kde má svojich kamarátov. Zo samotného vyjadrenia matky vyplynulo, že si je vedomá svojich nedostatkov a preto chce zmeniť svoj doterajší spôsob života. Tiež priznala, že mala depresie a vo zvýšenej miere požívala alkohol, liečila sa na psychiatrii. Bez ohľadu na to, z akých dôvodov mala matka uvedené stavy, bude potrebné vo veci samej vykonať dokazovanie a zistiť, či je matka skutočne po všetkých stránkach (osobnej, zdravotnej i sociálnej) schopná zabezpečovať starostlivosť o maloletú tak, ako sa o tom domnieva. Tiež bude potrebné vykonať dokazovanie v tom smere, či je matka dostatočne samostatná a sebestačná, nakoľko zo správy J. H. I. vyplýva, že sama potrebuje sledovanie, usmerňovanie a tiež pomoc z ich strany. Zabezpečovanie starostlivosti o maloletú zahŕňa aj zastupovanie maloletej pred štátnymi orgánmi a zdravotníckymi zariadeniami. Po negatívnych skúsenostiach s matkou (pri zadovážovaní jej súhlasu k prihláške na strednú školu) nie je preto vylúčené, že by zo strany matky bolo problematické zabezpečiť ďalší súhlas napr. pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti maloletej, ktorá má toho času nohu v dlahe. Je zrejmé, že od otca ktorý je toho času vo výkone trestu, takýto resp. iný súhlas by sa zadovážoval obtiažne. Aj túto skutočnosť súd vzal do úvahy pri rozhodovaní o podanom návrhu. Brat maloletej je jediný člen blízkej rodiny maloletej, ktorý vie a je ochotný zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Z uvedených dôvodov, sledujúc najlepší záujem maloletej a s prihliadnutím na jej želanie ostať v starostlivosti svojho brata, súd podanému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel v plnom rozsahu. Nariadené neodkladné opatrenie má však len dočasný charakter – bude platiť do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Vo veci samej súd vykoná rozsiahlejšie dokazovanie, najmä zistí názor dieťaťa, taktiež dôkladne prešetrí pomery na strane oboch rodičov a zistí ich osobné, zárobkové a majetkové pomery a na základe takto zisteného skutkového stavu rozhodne.

19. Vzhľadom na to, že návrh otca maloletej na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti C. B., nar. XX.XX.XXXX vedený pod sp.zn. 8P/29/2024 a návrh C. B., nar. XX.XX.XXXX na nariadenie neodkladného opatrenia a vo veci samej o zverenie maloletej do jeho starostlivosti vedený pod sp.zn. 8P/36/2024 skutkovo spolu súvisia a týkajú sa tých istých účastníkov konania, súd z dôvodu

hospodárnosti konania tieto návrhy spojil na spoločné konanie s tým, že spoločná vec bude vedená pod sp.zn. 8P/29/2024.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje. Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.